

Diplomantka: Lenka Kůsová, 5. ročník učitelství VVP pro 2. stupeň ZŠ a SŠ, Čj-Hv
Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Jaroslav Bláha, Ph.D.

Diplomantka si zvolila velice náročné téma, a to nejen proto, že si vybrala jednoho z nejosobitějších skladatelů generace nastupující do hudebního života na začátku šedesátých let 20.století, ale především pro komparační zaměření práce. Zde je nutné zdůraznit, že autorka absolvovala jen dvousemestrální kurz srovnávacích dějin výtvarného umění a hudby. Navíc se, jak připomíná v úvodu práce, rozhodla pro komparační analýzu tří uměleckých druhů: hudby, výtvarného umění a literatury. Tím však nároky na zvládnutí metody komparace nekončí. V souvislosti s vybranými skladbami Luboše Fišera jde většinou o dvě roviny komparace. Tou první je výtvarné či literární dílo jako inspirace – navíc většinou jde o určitý specifický aspekt zvoleného díla; tak např. inspiračním východiskem Patnácti listů podle Dürerovy Apokalypsy) byla technika dřevorytu (konkrétní detaily) ze slavného Dürerova grafického cyklu apod. Druhá rovina komparace je spojena s adekvátními tendencemi v jinýchruzích umění v šedesátých letech u nás – především pak s informální či akční malbou vrstevníků Luboše Fišera.

Výše uvedené roviny komparace determinovaly celkovou koncepci, jejíž strukturu přehledně demonstruje obsah práce. Po úvodu, kde autorka stručně nastínila motivaci a celkovou strukturu práce, následuje kapitola Vývoj umění od válečné doby do šedesátých let. Diplomantka zde celkem úspěšně akcentovala „ohniska znovuzrození“ tzv. druhé české avantgardy. Ovšem pojala ji více faktograficky než typologicky analyticky. Důležitá je – vzhledem k zaměření tématu – celkem důsledná a do jisté míry i úspěšná komparace s výtvarným uměním. Poněkud zde postrádám alespoň stručnou zmínku o tzv. „květnácké generaci“ soudobé poezie označované jako „poezie všedního dne“ (M. Holub, K. Šiktanc, M. Šotola ad.), která měla velice úzké kontakty s generačními vrstevníky české Nové hudby – především s J. Klusákem a R. Komorousem – i se soudobými výtvarnými umělci. V komparaci v české hudbě a výtvarném umění šedesátých let se diplomantka dopustila několika nepřesností, které v kontextu výtvarného umění souvisí s malými zkušenostmi (z výše uvedených důvodů) a dají se tudíž tolerovat. Takovým příkladem je tvrzení, že Z. Sýkora a H. Demartini „minimalizují vnitřní vztahy výtvarného díla“ a jejich zařazení k minimal artu. Ten se prosazuje především u J. Kubíčka a Z. Šimka. Z hlediska časového vymezení je diskutabilní zařazení podkapitoly 2.2. Postmodernismus. O hudební postmoderně na sklonku šedesátých let lze mluvit je v evropském kontextu (např. L. Berio) nikoliv však v českém. Polystylovost Fišerovy skladby Double (1969) nelze označit za postmoderní. Pohybuje se někde mezi Stravinským a Schnittkem. Velmi dobrá je naopak podkapitola 2.4. Zařazení Luboše Fišera do kontextu doby, která je věčná a při své stručnosti – nebo spíš kvůli ní – postihuje podstatu mezigeneračních vztahů.

Třetí kapitola je věnována osobnosti Luboše Fišera a rozhodně patří k nejkvalitnějším pasážím práce. Diplomantka přehledně a srozumitelně informuje o vývojových fázích Fišerovy tvorby, které stručně charakterizuje a orientačně seznamuje se skladbami, které nejsou analyzovány v diplomové práci. V závěru oprávněně připomíná i Fišerovu filmovou a televizní hudbu, která tvoří neodmyslitelnou součást jeho skladatelského odkazu. V dalších podkapitolách se zasvěceně zabývá Fišerovým vymezením „směrovým a typovým“ a jeho kompozičními prostředky. Formulačně nešťastný je začátek poslední podkapitoly, konkrétně tvrzení, že „hudba Luboše Fišera je velmi živelná...“.

Obecně pojaté předchozí kapitoly tvoří první blok diplomové práce. Druhý blok je poskládán z detailní analýzy vybraných skladeb. Dominantní postavení zaujímá Sonáta pro housle a klavír „Ruce“. Důvodem je, že ji diplomantka nastudovala jako interpretka. Jsem přesvědčen, že tak důkladná a detailní formální i obsahová analýza, kterou autorka v práci předložila, se výrazně projeví na zasvěcené interpretaci skladby. Odborné kvalitě rozboru Sonáty „Ruce“ se přiblížila analýza patrně nejnámější Fišerovy skladby Patnáct listů podle Dürerovy Apokalypsy. Chybí mi zde – obdobně jako u dalších vybraných skladeb druhá rovina komparace: srovnání se soudobou českou výtvarnou avantgardou, zejména pak s představiteli informelu.

I přes drobné výtky hodnotím práci jako velmi dobrou.

Návrh hodnocení: velmi dobře

